Μεταξύ κορωνοϊού και αφορισμού

_ Μητροπολίτης Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου Ανδρέας Νανάκης.

του Μητροπολίτου Αρκαλοχωρίου **Ανδρέα Νανάκη**

α) Ο αφορισμός

Το ουράνιο και επίγειο επιτίμιο της πανδημίας του κορωνοϊού, μάς έθεσε σε εμπόλεμη κατάσταση. Κερδίσαμε τη μάχη. Αντί να δοξάζουμε οι χριστιανοί τον Θεό, αντί να προσευχόμεθα να μην επανέλθει ο πειρασμός, όπως οι ειδικοί φοβούνται και είναι πολύ πιθανόν, έχομε εισέλθει στον πειρασμό λογισμών και διαλογισμών, υποκαθιστώντας τους ειδικούς επιστήμονες.

Ο πειρασμός έφθασε μέχρι την ανάγνωση αφορισμού για τους: Κυριάκο, Νίκη και Νικόλαο. Πρόκειται για αφορισμό που διαβάστηκε εκ του ασφαλούς. Με 170 μέχρι σήμερα νεκρούς για την πατρίδα μας, όταν η πρώτη φάση της παγκόσμιας δοκιμασίας, κόστισε για καθεμιά από τις ευρωπαϊκές μας χώρες (Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία), περί τους 30.000 νεκρούς.

Οι χαρισματικοί Άγιοι Γέροντες Πορφύριος, Παΐσιος, Σοφία Κλεισούρας, Σωφρόνιος Έσσεξ, αλλά και στη σύνολη δισχιλιετή εμπειρία της Εκκλησίας μας, οι Άγιοι σιωπούσαν, προέβλεπαν και προέλεγαν.

Και ερωτώ, γιατί όταν για όλους μας ξεκινούσε το πνευματικό επιτίμιο του κορωνοϊού, δεν έπεφτες

σε προσευχή και θεωρία, προκειμένου να δεχθείς την αποκάλυψη της Χάριτος και να μας διαβεβαιώσεις εν Πνεύματι Αγίω, ότι οι Έλληνες δεν θα κινδυνεύσουν από τον κορωνοϊό, κατά την αποκαλυπτική σου ουράνια μαρτυρία;

Στη συνέχεια, γιατί ως χαρισματικός επίσκοπος, δεν ανέλαβες την ευθύνη, πριν κλείσουν τα σύνορα, να μεταβείς σε Ορθόδοξη χώρα, όπου είχαν ελεύθερη την λατρεία, άλλωστε δεν έχεις ποίμνιο, εκεί να ιερουργείς, χωρίς τους εδώ πειρασμούς, άφοβα, μετά των πιστών και να επιστρέψεις με το άνοιγμα των Εκκλησιών στην Ελλάδα, δικαιωμένος για ό,τι είχες πει, χάρη στα αγιοπνευματικά σου διορατικά χαρίσματα;

Η Εκκλησία με συγκεκριμένα πρόσωπα, πολλάκις και απλούς μοναχούς ή λαϊκούς, αποκαλύπτει τα διορατικά, προφητικά, ιαματικά και θαυματουργικά της χαρίσματα. Μεμαρτυρημένο είναι ότι στην ανομβρία ο παπάς καλούσε σε νηστεία και Θεία Μετάληψη τη χριστιανική κοινότητα.
Τους προέτρεπε δύο ημέρες να αφήσουν και τα ζώα τους σε νηστεία ύδατος και τροφής.

Την Κυριακή, μετά τη Λειτουργία κοινωνούσε τους πιστούς και με τις ομπρέλες, εν πομπή, ανέβαιναν στον πλησιέστερο λόφο, διάβαζε τις ευχές για την ανομβρία και όταν επέστρεφαν άνοιγαν τις ομπρέλες τους γιατί άρχιζε η βροχή.

Η χάρις του Παρακλήτου δεν έχει σχέση με τα στεγανά ιδεολογικών σκοπιμοτήτων ή αγκυλώσεων. Άλλωστε, τα δύο αυτά συνδέονται. Ο δε Νυμφίος της Εκκλησίας Χριστός τραυματίζεται βαθύτατα όταν Τον εγκλωβίζουμε σε απνευμάτιστες ιδεοληψίες.

β) Αισθητά οι ναοί κεκλεισμένοι. Νοητά;
Το μείζον είναι ότι δεν είχαμε στην Ελλάδα τις χιλιάδες των χιλιάδων θυμάτων. Όχι απροϋπόθετα. Αντιθέτως, το ελπιδοφόρο αυτό αποτέλεσμα προέκυψε μέσα από τον συγκερασμό του Θείου και του ανθρώπινου.

Ο φωτισμός της Χάριτος του Παρακλήτου δεν εγκατέλειψε τον έχοντα την ευθύνη Πρωθυπουργό, το κυβερνητικό επιτελείο, την αξιωματική και σύνολη αντιπολίτευση με τη διακριτική στάση της· τον Σωτήρη Τσιόδρα, τους γιατρούς, τους ερευνητές, τους νοσηλευτές, αλλά και σίγουρα σύνολο τον ελληνικό λαό.

Όλοι μας καρτερικά υπομέναμε και παρακολουθούσαμε την πορεία του δράματος εις τα καθ' ημάς και παγκοσμίως. Χάρη στην υποδειγματική μας υπακοή, οι Έλληνες δεν θρηνήσαμε τις χιλιάδες των χιλιάδων νεκρών.

Το κόστος μεγάλο. Πνευματικό και υλικό. Συμπολίτες μας, οικογενειάρχες, επαγγελματίες, εργαζόμενοι, έμειναν χωρίς δουλειά. Άνεργοι. Κλειστά τα καταστήματα, οι επιχειρήσεις, οι βιομηχανίες και σύνολος ο δημόσιος τομέας.

Η Εκκλησία πώς θα μπορούσε και γιατί θα έπρεπε να αποτελέσει εξαίρεση; Εκτός αν είχαμε πιστούς με εκρηκτική αγιοπνευματική δύναμη και αναλάμβαναν αυτή την πνευματική ευθύνη. Είπε, όμως, ο Άγιος Εφραίμ ο Κατουνακιώτης στον τότε Θηβών, «Ιερώνυμε όσοι τα ζουν αυτά δεν τα ομολογούν. Και όσοι τα ομολογούν, δεν τα ζουν».

Με πόνο και θλίψη λειτουργήσαμε κεκλεισμένων των θυρών, μέσα σε άδειους ναούς. Ορατώς ήταν άδειοι. Αοράτως όμως; Μήπως πιστεύουμε μόνο ό,τι βλέπουμε; Μήπως ζούμε εγκλωβισμένοι στην ορατότητα του ορθολογισμού μας και της νοησιαρχίας μας;

Τα σπίτια έγιναν, για όσους πιστεύουμε, Εκκλησίες. Τη βραδιά της Αναστάσεως, τη Μεγάλη Πέμπτη και Μεγάλη Παρασκευή, στις κατ' οίκον Εκκλησίες μας, επειδή το είχαμε περισσότερη

ανάγκη από ποτέ άλλοτε, αποκλείεται να δεχτήκαμε, αοράτως, την επίσκεψη και τη θαλπωρή περισσότερων παρά ποτέ άλλοτε, αγίων, οσίων, μαρτύρων, εγκρατευτών, ομολογητών, πνευμάτων εν Χριστώ, δικαίως τετελειωμένων;

Η δοκιμασία του κορωνοϊού μακάρι να έχει λάβει τέλος. Όμως το μείζον είναι οι συγκριτικά πολύ λίγοι έως τώρα νεκροί. Οι χριστιανοί, κλήρος και λαός, δώσαμε μια λαμπρή μαρτυρία προσευχητικής εν Χριστώ ευθύνης και υπακοής στην Εκκλησία μας, στον Πατριάρχη μας, στον Αρχιεπίσκοπό μας, στους Επισκόπους μας, στους Ιερείς μας και η Πολιτεία δεν αμφισβήτησε την αλήθεια, το μυστήριο και την αποκαλυπτική εμπειρία της πίστεώς μας.
Είμαστε Ν.Π.Δ.Δ. δια τα του κόσμου.

Όλα όσα έγιναν, περιορίζονταν σ' αυτή την κοσμική, ορατή και επίγεια διάσταση της Εκκλησίας. Και επειδή πολύς ο λόγος, διότι κεκλεισμένων των θυρών πολλοί χριστιανοί δεν κοινώνησαν, αποσαφηνίζω μετά παρρησίας:

Από το ποίμνιό μου, μερικοί που είχαν λόγους πνευματικούς και όχι ετσιθελικούς, δηλαδή εγωιστικούς και έπρεπε να λάβουν τη Θεία Μετάληψη, κοινώνησαν. Κεκλεισμένων των θυρών, τελούσαμε ακολουθίες στην Επαρχία μας, χωρίς ασπασμούς, χειραψίες και χειροφιλήματα, εφαρμόζοντας τα υπό των διυπουργικών αποφάσεων οριζόμενα.

γ) Η εν Αγίω Πνεύματι εκκλησιαστική πυραμίδα
Η Πολιτεία, τουλάχιστον έως τώρα, δεν παρενέβη στα πνευματικά ζητήματά μας, στο μυστήριο της πίστεώς μας, στη βιωματική, εμπειρική αποκάλυψη της εν Χριστώ Ορθόδοξης μαρτυρίας μας.

Εκκλησιαστικό φρόνημα και συνείδηση εκκλησιαστική, προϋποθέτουν υπακοή στα εν Αγίω Πνεύματι εκλεγμένα πρόσωπα της εν Χριστώ εκκλησιαστικής μας πυραμίδας.
Οι δικαιωματισμοί μας επιτρέπουν να λειτουργούμε αυτόνομα και ετσιθελικά, τότε όμως δεν είμαστε Ορθόδοξη Εκκλησία, αλλά ευαγγελιστές, προτεστάντες ή πρεσβυτεριανοί. Από υποστάσεις και πρόσωπα εν Χριστώ, στην Εκκλησία, γινόμαστε μονάδες, άτομα εγωκεντρικά.

Ο δαίμονας, εκτός βέβαια και αν αρνιόμαστε την ύπαρξή του, πανηγυρίζει και με τους αφορισμούς της επισκοπικής μας εξουσιαστικής αυθεντίας. Εδώ, όμως, το ζήτημα είναι η επίσκεψη, ο φωτισμός του Παρακλήτου.

Μπορούν οι χριστιανοί να πιστεύουν ότι οι Οικουμενικοί Πατριάρχες, Αθηναγόρας, Δημήτριος, Βαρθολομαίος ή οι Αρχιεπίσκοποι Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σεραφείμ, Χριστόδουλος, Ιερώνυμος, δεν εξελέγησαν υπό της χάριτος του Παρακλήτου;

Βεβαίως, εν μέσω ανθρώπινων δοκιμασιών, διεργασιών και διαβουλεύσεων, καθότι για να μνησθώ Νίκου Ματσούκα του ανεπιτήδευτου και ανιδιοτελούς, η βούληση του Παρακλήτου, αποκαλύπτεται δια των ανθρώπινων ενεργειών, εφόσον αυτές δεν φτάνουν στην αρχαιοελληνική αρχή της ύβρης, γιατί τότε επέρχεται η νέμεσις.

Αν αρνούμαι την αόρατη, ουράνια και νοητή διάσταση της Εκκλησίας, σημαίνει ότι είμαι πρόεδρος ή διοικητικό μέλος σωματείου, συλλόγου ή Μ.Κ.Ο.
Ο ογδοντάχρονος Οικουμενικός μας Πατριάρχης Βαρθολομαίος, έγκλειστος, μετά της Πατριαρχικής Του Αυλής στο Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, πρωί και βράδυ παρών την Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα και όχι μόνο, σε όλες τις ακολουθίες του Πατριαρχικού Ναού, μας ενδυνάμωσε με τη χάρη της εν Χριστώ, γνώριμης δι' Αυτόν, μαρτυρικής πίστεως, μέσα από την ατελεύτητη προσευχητική του υπομονή, επ' ελπίδι Αναστάσεως ζωής αιωνίου. «Δεν κινδυνεύει η πίστη, αλλά οι πιστοί», μας διαβεβαιώνει, σκεπάζοντας με το μαρτυρικό και αγιασμένο ράσο του ολόκληρο τον ορθόδοξο λαό για μία ακόμη φορά.

Ο ογδονταδιάχρονος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος, με την λαλούσα δημιουργική και αποτελεσματική σιγή του, με την περίσκεψη και την αγωνία για τις εξελίξεις από την δοκιμασία του επιτιμίου του κορωνοϊού, μας βεβαιώνει ότι, «κλείνουμε ναούς από αγάπη». Συστοιχισμένοι, η Ιεραρχία ο κλήρος και ο λαός στο πνεύμα τους. Χάριτι Θεού, κερδίσαμε το μείζον. Τη μάχη.

δ) Μεταξύ συναινέσεων και υπερβολών

Ζητήσαμε να κτυπούν οι καμπάνες, να μεταδίδουν τα μεγάφωνα και να κάνουμε μόνοι μας οι κληρικοί την περιφορά των Επιταφίων. Υπήρξε ο φόβος ότι θα συνωστίζονταν οι πιστοί έξω από τις Εκκλησίες, γι' αυτό και η Πολιτεία, που είχε την ευθύνη, δεν το επέτρεψε.

Την ίδια όμως στιγμή τα αεροπλάνα δεν πετούσαν, τα πλοία ήταν αγκυροβολημένα στα λιμάνια, οι σιδηροδρομικοί σταθμοί παρέμεναν κλειστοί, καθώς και όλες οι υπηρεσίες του δημοσίου, για να αποφευχθούν οι χιλιάδες των νεκρών και αποφεύχθησαν.

Σε στιγμές μεγάλων κρίσεων και κοσμοϊστορικών γεγονότων δεν λείπουν οι υπερβολές, ιδιαίτερα στα καθ' ημάς: Η μήνυση εναντίον του Μητροπολίτη Κερκύρας Νεκταρίου ή η δίωξη του ιερέως που θέλησε να κοινωνήσει έξω από το ιερό τα παιδιά.

Οι υπερβολές επιβάλλουν και την ανάλογη διαχείρισή τους. Και μια ακρότητα: το με αριθμ. πρωτ. 29314/14-05-2020 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, κατά το οποίο οι τελέσαντες γάμους ή βαπτίσεις σε χώρους λατρείας, από 6-3-2020 έως και 16-5-2020 θα διωχθούν, ενδεχομένως ποινικά, από την αρμόδια εισαγγελική αρχή.

Προσευχητικά προσδοκούμε να μας προστατέψουν τα ουράνια και τα επίγεια, τα αόρατα και τα ορατά, να μας διαφυλάξουν από το ενδεχόμενο μιας νέας έξαρσης του κορωνοϊού.

Αν όμως, παρότι το απευχόμεθα, η δοκιμασία του κορωνοϊού επανέλθει, η συνεργασία Εκκλησίας - Πολιτείας, μέσα από την πρόσφατη εμπειρία μας, θα είναι χρησιμότατη για να αντιμετωπίσουμε και να διαχειριστούμε το πνευματικό επιτίμιο του κορωνοϊού.

25.05.2020

Πηγή: Φώς Φαναρίου